

[Statsministeren.]

for, at jeg må være af den opfattelse, at folkeafstemningen bør finde sted sammen med folketingsvalget.

Som jeg sagde ved den lejlighed, er jeg af den opfattelse, at man herved bedst sikrer det, som også regeringen ønsker, nemlig at valgretsalderen ikke er højere end myndighedsalderen. Det hører jo til politikere ns lod at skulle træffe afgørelse, også når der kan være tvivl; jeg skal træffe afgørelse her, og jeg er kommet til det resultat, at vi tjener sagen bedst ved, at folkeafstemningen finder sted sammen med folketingsvalget. Jeg kan følgelig ikke modtage dagsordensforslaget rent bortset fra, at jeg er i tvivl om, hvorvidt folketinget i denne sag kan pålægge statsministeren noget; man kunne vel opfordre ham til det. Men det statsretlige interesserer mig ikke så meget. Jeg kan ikke modtage dagsordensforslaget.

Tastesen: Jeg vil gerne erindre hr. Kofoed om det løfte, venstre gav vælgerne forud for folkeafstemningen om 18 års valgretsalder i 1969. Venstre anbefalede at stemme nej og sagde, at man derefter meget hurtigt ville indføre en valgretsalder på 20 år. Nu vil venstre altså være med til at skyde dette spørgsmål ud i fremtiden, således at de 20-årige ikke får valgret ved det førstkomende folketingsvalg.

Jeg vil gerne sige til hr. Langkilde: det afgørende kan ikke være vurderingen af, om man ved en selvstændig afstemning eller i forbindelse med folketingsvalget opnår flertal for de 20 år. Det afgørende er, at man følger folkeafstemningens princip, sådan som det er tænkt af grundlovgiverne, nemlig at enhver sag, der skal undergives folkeafstemning, skal udsættes for en selvstændig vurdering. Jeg kan ikke tænke mig, at der findes 30 pct. vælgere i dette land, som er imod nordisk ensartethed med hensyn til myndighedsalderen, og det er mig utænkeligt, at 30 pct. af vælgerne skulle møde frem og stemme nej. Jeg vil stærkt opfordre alle, der mener, at det er rimeligt, at vi skal have 20 års valgretsalder, til at møde frem og stemme ja.

Endelig skal jeg sige, at vi kan tiltræde det dagsordensforslag, som er fremsat af hr. Poul Dam. Det er helt i overensstemmelse

med vores opfattelse af afstemningstidspunktet.

Bernhard Baunsgaard: Da SFs dagsordensforslag er fremsat, for at SF kan komme til at stemme for 20 år, og da jeg er imod de 20 år og holder på de 18, vil jeg stemme imod SFs dagsordensforslag.

Aksel Larsen: Jeg er glad for, at jeg er i stand til at hjælpe statsministeren ud af det dilemma, som han vil være i, hvad enten dagsordenen vedtages eller forkastes. Efter min mening burde den naturligvis vedtages på grund af den negative stilling, regeringen hidtil har indtaget, og som efter min opfattelse ikke harmonerer med grundlovens ånd, bogstav eller mening.

Jeg er nødt til nu at fortsætte en diskussion, jeg havde med statsministeren ved anden behandling. Jeg erkender, at jeg dengang havde lyst til med det samme at tage ordet for en kort bemærkning og sige, at jeg egentlig ikke giver så forfærdelig meget for regeringens juridisk sagkyndige og deres responsa, for den slags har jeg set tilstrækkeligt af. Men for en gangs skyld overvandt jeg mig selv og lod være, og det er jeg glad for. Jeg besluttede mig til i stedet for at studere de statsretssagkyndige, som statsministeren pukkede på.

Jeg havde gjort gældende, at et lovforslag, der er vedtaget, men som skal konfirmeres ved en folkeafstemning, bortfalder ved folketingsårets slutning, hvis afstemningen ikke inden da har fundet sted, og at man derfor ikke efter folketingsårets slutning kan lave folkeafstemning om det. Statsministeren sagde hertil, at min udlægning var urigtig. Jeg står her med et korrektur af fortrykket, ifølge hvilket statsministeren har sagt:

„Jeg er nødt til at sige, at hr. Aksel Larsens udlægning ikke er i overensstemmelse med den, de statsretskyndige anlægger. Her er der nemlig enighed om, at såfremt et lovforslag om valgretsalderens nedsættelse eller ændring vedtages ved tredje behandling, inden folketinget tager ferie, består lovforslaget, uanset at folkeafstemningen og stadfæstelsen først finder sted efter folketingsårets slutning, idet kun ikke endeligt vedtagne — dvs. ikke